Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT

REGIONSTYRELSEN

2020-10-20

Vänsterpartiet

Ärende nr 11
RS 2020-0262

Yttrande över betänkandet Ökad trygghet för visselblåsare

Förslag till beslut

Vänsterpartiet föreslår att regionstyrelsen beslutar följande:

Vänsterpartiets förslag till yttrande utgör Region Stockholms svar yttrande över betänkande Ökad trygghet för visselblåsare (SOU 2020:38)

Det är välkommet med ett ökad skydd för personer som slår larm om oegentligheter och missförhållanden. Skyddet för visselblåsare är en grundläggande del av yttrandefriheten och demokratin och därför behöver vi ha ett system för visselblåsning som både är enkelt att använda och ger ett starkt skydd mot repressalier. Det är viktigt att den föreslagna lagen omfattar all privat och offentlig verksamhet och att de innebär ett förstärkt skydd för arbetstagare, egenföretagare, volontärer och praktikanter samt för personer i ett företags förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan och aktieägare som är verksamma i bolaget.

Dock har lagförslaget blivit både omfattande och komplext, vilket gör det svårt att tillämpa exempelvis på arbetsplatserna och svårt att veta om man har skydd när man larmar. Enligt exempelvis LO och TCO kommer visselblåsaren att kunna ställas inför svåra bedömningar och det kommer därför sannolikt att hämma den som funderar på att slå larm, vilket kan leda till att man avstår från att larma. Förslaget behöver därför förenklas och förtydligas, särskilt i de delar som avser skyddet för arbetstagare som slår larm i arbetslivet.

Enligt LO så uppfyller inte förslaget, på en punkt, utredningsdirektivets skrivning om att den gällande visselblåsarlagens skyddsnivå inte får försämras. Det gäller frågan om den rapporterades egna arbets- eller anställningsförhållanden. Enligt förslaget skyddas inte dessa om det inte rör sig om mycket allvarliga missförhållanden. LO:s uppfattning är att den gällande lagen inte innehåller ett sådant krav. Förslaget behöver därför ses över på den punkten så att skyddsnivån inte försämras för den som rapporterar egna arbets- och missförhållanden.